

bi pričakovali tega leta kak daljši prispevek o njem v naših pedagoških revijah. Vendar je v njih omenjen le nekajkrat.

V prvi številki Učiteljskega tovariša je bil v rubriki Kronika zapis ob stoti obletnici smrti Valentina Vodnika. Poverjeništvo za uk in bogočastje je ukazalo, da se ta jubilej na 8. januar 1919 proslavi na vseh šolah »s primerno slavnostjo«, potem pa nadaljuje pouk, ker je v tem šolskem letu odpadlo »premnogo šolskih ur«.¹⁵

Ivan Šega je v Učiteljskem tovarišu ob poročilu o Zvončku napisal, da je v njem opisan tudi Valentin Vodnik, prvi pravi Jugoslovan.¹⁶

Med poročili o zborovanjih učiteljskih društev je stota obletnica Vodnikove smrti omenjena le enkrat. Učiteljsko društvo za mariborsko okolico je zborovalo v Mariboru 9. januarja. Na njem je predsednik društva Avgust Požegar v svojem govoru med drugim opozoril tudi na obletnico smrti prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika.¹⁷

V Slovenskem učitelju, glasilu Slomškove družbe, so tega leta zapisali le, da je 8. januarja ob stoletnici Vodnikove smrti obhajala »na slovesen način večina šolskih zavodov vsled odredbe poverjeništva za uk in bogočastje«.¹⁸

Obletnico je zaznamovalo nekaj razprav v literarnih revijah, poročil o člankih v posameznih revijah in pričakovanju nove izdaje Vodnikovih pesmi. Ta knjiga pa ni izšla. V prispevkih, ki so jih objavljali v mladinskih revijah, so poudarjali pomen Vodnikove pesmi Ilirije oživljene, ki naj bi bila aktualna tudi zdaj, ko se je porodila nova država Jugoslavija. Nekatere revije so se spomnile v zvezi z Vodnikom tudi Žige Zoisa, ki je prav tako umrl pred stotimi leti. Pedagoške revije pa so se v tem letu najbolj posvečale novi šolski reformi.

Tatjana Hojan

Slovenska univerza v Ljubljani – 100

Po večletnih prizadevanjih za ustanovitev slovenske univerze je bila ta ustanovljena z »Zakonom o vseučilišču kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani« 23. julija 1919. Imela je pet fakultet: teološko, pravoslovno, filozofsko, tehnično in medicinsko, ki je imela samo dva pripravljalna letnika. V prvem študijskem letu je bilo vpisanih 942 slušateljev, od njih 29 študentk in 914 študentov. S kraljevo odločbo je bilo 31. avgusta imenovanih 18 profesorjev, 3. decembra pa je bilo prvo predavanje. V obdobju do druge svetovne vojne je bilo zelo izrazito študentsko gibanje, ki se je zavzemalo za gradnjo univerzitetne knjižnice in izpopolnitev in razširitev univerze.

15 Stoletnica Vodnikove smrti. *Učiteljski tovariš*, 59, 1919, št. 1, str. 3.

16 Ivan Šega: Listek. »Zvonček.« *Učiteljski tovariš*, 59, 1919, št. 14, str. 1.

17 Učiteljsko društvo za mariborsko okolico. *Učiteljski tovariš*, 59, 1919, št. 11, str. 3.

18 Kultura in književnost. *Slovenski učitelj*, 20, 1919, str. 46.

Prvi dom gimnazije, danes Osnovna šola II

Po drugi svetovni vojni je Ministrstvo za prosveto pri Narodni vladi Slovenije 23. maja 1945 izdalo odredbo o obnovi poškodovanih prostorov univerze. Postopno so ustanavljali nove fakultete. V študijskem letu 1945/46 je bilo redno vpisanih 2565 slušateljev in 114 izrednih. Gradile so se nove univerzitetne stavbe in študentski domovi.

Univerza sodeluje z drugimi univerzami in združenji, podeljuje znanstvene in častne nazive ter izdaja redne publikacije.

Univerzo v Ljubljani zdaj sestavlja 26 članic, od tega 23 fakultet in 3 umetniške akademije.

Tatjana Hojan

Sto let Gimnazije Murska Sobota – »šola za vse ljudi«

V letu 2019 obhajamo številne obletnice, ki slavijo prelomne dogodke tako v svetovnem kot v slovenskem merilu. Govorimo o letu 1919, torej o jubilejni stoti obletnici dogodkov, ki so predvsem povezani s koncem 1. svetovne vojne. Čas, ki je pomenil številne spremembe in novosti tudi v pokrajini, ki je bila skozi vso svojo zgodovino vezana na Ogrsko in se tako v političnem, gospodarskem, družbenem in kulturnem smislu razvijala ločeno od drugih slovenskih dežel. Govorimo o Prekmurju, ki ravno v tem letu, letu 2019, s številnimi aktivnostmi poudarja velik pomen združitve Prekmurja z matičnim narodom.